SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 2. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 18 januari 1898. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 18:e Årg.

Kristina Nilsson.

Grefvinnan de Casa Miranda.

En bland de märkligaste tilldragelserna i vår hufvudstad under den minnesrika förra sommaren med dess stora utställning var besöket af vår lyktbara landsmaninna, den frejdade sångerskan Kristina Nilsson, nu mera grefvinna de Casa Miranda. Också var hon under den tid hon då vistades i Stockholm för att bese utställningen, föremål för lika stor uppmärksamhet, som väl någon af de furstliga personer, hvilka med sin höga närvaro illustrerade utställningen. Äfven vår svenska musiktidning skulle då ha egnat tillbörlig uppmärksamhet deråt, om icke besöket i vårt land inträffat under dennas sommarhvila; och vi hade gjort detta så mycket hellre, som Sv. Musiktidning förut endast i sin första årgång för sjutton år sedan haft att framvisa den stora konstnärinnans bild, och denna föga lyckad, samt aldrig meddelat en lefnadsteckning öfver henne. Hon har nu visserligen trädt ur konstvärlden, men minnet af hennes triumfer der har ej förbleknat, och till hennes lefnadshistoria har senaste hemlandsbesöket lemnat nya karakteristiska drag, hvarjemte Kristina Nilsson-utställningen i Teater- och musikpaviljongen på vår exposition gaf en liflig påminnelse om henne och hennes konstnärstid genom flere porträtt, deribland Cabanels berömda tafla med hennes bild som Ophelia, hennes fiol, som hon skänkt Nordiska museet och flere kostymer från hennes förnämsta roler etc.

Först vid slutet af förra året erhöllo vi den fotografi, som återgifves i detta nummer. Det var under Kristina Nilssons vistelse i hembygden denna sommar, som hon i Wexiö tog denna fotografi, hvilken sålunda kanske är hennes senaste porträtt. Vår afsigt att redan förlidet år meddela Kristina Nilssons porträtt med biografi har sålunda först med det nya årets början kunnat realiseras, men dervid träder oss närmast till mötes hennes sista besök hos oss, hvilket derför här i korthet må skildras.

Kristina Nilsson.

Då Kristina Nilsson — vi glömma nu, liksom hon sjelf, grefvinnan för landsmaninnan och konstnärinnan — i slutet af juli beträdde fädernejorden, gälde hennes första färd Upsala, der hon hade att besöka sin brorson, v. häradshöfding Johannes Nilsson. I Fyrisstaden var hon föremål för stor och varmhjertad hyllning och gaf sjelf en supé på »Flustret», der hon, så ofta hon visade sig å öfre verandan, af den talrika publiken helsades med de lifligaste handklappningar. Efter flere gånger uttalade önskningar att få höra henne sjunga, uppstämde hon med ackompanjemang af musiken första versen af »Hell dig du höga nord!» då en storm af bifall brast lös och ett »lefve Kristina Nilsson!» uppstämdes under stor entusiasm. Några dagar derefter bragtes henne af en större kör ur sällskapet O. D. en sångarhyllning å Smålands nationssal, och den småländska konstnärinnan gaf åt sina upsaliensiska landsmän

ett vackert minne af sitt Upsalabesök genom att till deras byggnadsfond skänka 1,000 kronor. Den 6 juli ankom Kristina Nilsson till Stockholm jemte sin brorson och dennes fru, då de togo in på hotell Rydberg. Under en veckas vistelse här gjorde hon flitiga besök på utställningen. Efter att vid ett sådant tillfälle ha bevistat den ryska konserten i trädgårdshallen, tog hon teater- och musikutställningen i betraktande. Den som nedskrifver detta hade då nöjet att få presenteras för och samspråka med den älskvärda grefvinnan-konstnärinnan, som dervid uttryckte sin glädje öfver att åter vara i Sverige och tillika i mycket berömmande ordalag uttalade sig om vår exposition. Kristina Nillsson syntes ha blifvit något fetare än då hon senast var här för tolf år sedan, och ovanan att tala modersmålet röjdes i någon brytning och mindre ledighet i den svenska konversationen.

Några dagar derefter lemnade hon Stockholm och vände åter mot söder, tagande vägen öfver Göteborg, Halmstad och Ljungby, allt för henne från barndomen kära och minnesrika platser, och hamnade i den småländska födelsebygden på Gårdsby gods i Kronobergs län, der hon tillbragte sina första barnaår. Under vistelsen här firades den dag då hon först trädde i brudstol, d. 27 juli, med åtskilliga arrangementer och dermed att godsets underlydande och en mängd af grannfolket samlades dit och roade sig med dans på logen. Bland de muntraste syntes grefvinnan, som dansade flere dansar med de landtliga kavaljererna och en lång stund sjelf förde stråken. Tre dagar derefter besökte Kristina Nilsson sitt fädernehem i Snugge, Vederlöfs socken, dit hennes derstädes icke boende slägtingar också anländt till ett antal af omkring 50 personer. Der syntes hennes tre bröder, samtlige hemmansegare, och hennes syster jemte dessas barn och barnbarn. Dessutom hade ett mycket stort antal allmoge från trakten samlats för att skåda den så mycket omtalade sångerskan. På aftonen dansade man i stugan, och äfven der skötte »Stina» en stund dansmusiken.

I början af augusti lemnade Kristina Nilsson hemlandet. Grefvinnan de Casa Miranda återvände till Paris, kvarlemnande här minnen af sitt sista hemlandsbesök, dem vi nu velat skildra såsom karakteristiska för den verldsberömda sångerskan, på samma gång som de utgöra ett hedrande vittnesbörd om att hennes kärlek till fosterland och hembygd, slägt och vänner här, oförminskad fortlefver hos henne i hennes höga samhällsställning och lockar henne att återse det nordiska fäderneslandet.

Om än Kristina Nilssons märkliga, sagolika lefnadslopp i sina grunddrag är allmänt bekant, så anse vi dock en biografisk resumé icke böra saknas här i förening med hennes porträtt, hvarför en sådan här må följa med uteslutande af episoder och karakteristiska teckningar, som vi spara för bildens fullständigare färgläggning till en särskild uppsats.

Kristina Nilsson föddes på hemmanet Sjöabohl i Vederslöf den 20 aug. 1843, yngsta dottern till en fattig torpare Jonas Nilsson, som 1852 flyttade till den angränsande Skatelöfs socken och hemmanet Löfhult, Sibbes gård, lydande under Husaby, g efvar Hamilton tillhörande gods. Tidigt röjdes hos Kristina en klar och stark röst samt ovanliga musikaliska anlag. En hurtig tös var hon ock å, som icke blef efter när det kom ifråga att springa bortåt landsvägsgrinden och öppna för den resande till förvärfvande af några slantar. Och begärligt samlade hon dem, ty det gälde att vinna målet för hennes högsta önskningar: att skaffa sig en fiol. En sådan fans nog i stugan, men den tillhörde hennes bror och var familjens skatt, den hon ej fick vidröra, ty då nästan alla syskonen voro musikaliska hade denna violin ej så ringa bidragit till att lifnära den talrika familjen. Men då brodern flyttade från hemmet, köptes åt Kristina, till hennes stora förtjusning, en fiol, och nu var det hon som fick spela till dans kring majstången eller i lekstugan i stället för att sjelf vara med i den glada skaran.

Vid 14 års ålder följde hon med modern en dag till den stora marknaden i Ljungby, sex mil från hemmet. Modern räknade på god förtjenst af hennes musik och sådan uteblef ej heller. Då hon skulle återvända hem ville emellertid Kristina stanna kvar. Modern hade tagit de hopsamlade medlen om hand, men Kristina ville ha en recett för egen del och derför dröjde hon med hemfärden. När hon nu uppträdde på torget och började sin konsert med sång och spel, körde en resvagn fram. Den resande var v. häradshöfding Fredrik Tornérhjelm, som fick syn på folkhopen omkring den sjungande flickan och stannade helt häpen, då han hörde hennes vackra röst följa violinens halsbrytande passager upp till de högsta tonerna. Sjelf musikaliskt bildad såg han sig här ha gjort ett märkligt fynd och hans beslut var fattadt. Utan föräldrarnes vetskap tog han flickan med sig. Föräldrarne underrättades sedermera derom. Hennes beskyddare förde henne nu till fröken Adelaide Valerius (sedermera friherrinnan Leuhusen) känd som skicklig målarinna och musiklärarinna; hos henne skulle nu den unga talangen få sin första utbildning.

Jemte de sångstudier, som nu begynte för Kristina fick hon undervisning i pianospelning, tyska och franska. Första gången Kristina Nilsson uppträdde som verklig konsertsångerska var 1859 i Halmstad på en af hennes sånglärarinna * anordnad soaré. Publiken var fulltalig och den unga debutantens musikaliska uttrycksfulla föredrag lönades med det lifligaste bifall. Kristina Nilsson tillbragte derefter några månader i Göteborg hos grosshandlaren R. Koch och konfirmerades här. Den 19 maj medverkade hon i denna stad å en af pianisten Sara Magnus gifven matiné och anförtroddes på hösten 1859 åt Franz Berwald i Stockholm, der hon upptogs i hans familj. Redan nu utmärkte hon sig för denna silfverklang i rösten, hvilken gjort henne så berömd, och ådagalade äfven snabb uppfattning, godt minne och stor arbetslust. Hon gjorde derför hastiga och stora framsteg icke blott i sång och violinspel utan äfven i språk och träsnideri. Redan halftannat år efter hennes uppkomst till hufvudstaden ansågs hon der kunna uppträda offentligt. Det skedde på en konsert i De la Croixs salong d. 28 febr. 1860 inför de kungliga och en fulltalig publik, då hon lät höra sig både som sångerska och violinspelerska med stort bifall. Kritiken lofordade den höga välklingande sopranen och det rena örat, som äfven förmärktes i det hurtiga violinspelet, så att detta till och med af den bekante kritikern prof. Bauck sattes i första rummet af hennes musiktalanger. Ett par månader derefter biträdde hon med röst och violin på en af pianisten fröken Hilda Thegerström gifven musiksoaré i samma lokal och medverkade äfven vid en af henne strax derefter föranstaltad konsert i Upsala.

För sångstudiernas fortsättande i utlandet erhöll nu Kristina Nilsson understöd af Tornérhjelm och konung Carl XV till en fyraårig studiekurs i Paris. Här sjöng hon först för Masset, derefter för Wartel och Delle Sedie samt debuterade med lysande framgång d. 27 okt. 1864 å Théâtre lyrique som Violetta i »Traviata». Publik och kritik öfverensstämde i entusiasm öfver hennes klara böjliga röst, rena intonation, hänförande nyanseringsförmåga och nordiskt poetiska apparition. Efter denna debut följde ett treårigt engagement vid nämnda teater. Ej mindre lycka gjorde hon såväl här som i London vid uppträdande i »Lucie», »Figaros bröllop» (Cherubin) och »Trollflöjten», i hvilken senare opera hon sjöng Nattens drottnings svåra parti i den ursprungliga höga sättningen och detta vid hundra föreställningar. Härpå följde uppträdanden i »Martha», »Don Juan», »Sardanapale», af Joncières och »Bleuets» af Jules Cohen, hvarjemte hon i London sjöng Margaretas parti i »Faust».

Den 9 mars 1868 gjorde Kristina Nilsson sitt inträde på Stora operan i Paris med kreerande af Ofelias parti i Thomas' »Hamlet», då hon särdeles i

---

* Fröken Valerius hade 1858 gift sig med kaptenen vid flottan, friherre A. R. Leuhusen och var sedan bosatt i Göteborg.

fjerde aktens scen, hvari »Neckens polska» är inlagd, väckte ofantlig hänförelse. Följande år firade hon lysande triumfer som Margareta samt Alice i »Robert» och sjöng med fullständig framgång 1870 Mignon på Drury Laneteatern i London. Samma år gjorde hon med impressarien Strakosch en lysande konstresa i Amerika och sjöng efter återkomsten på Stora operan i Paris och i London, der hon d. 27 juli 1872 gifte sig med den parisiske bankiren Auguste Rouzaud (d. 1882), då vigseln i närvaro af ett lysande sällskap ur Londons högsta kretsar egde rum i Westminster Abbey. Samma år lät hon höra sig i Petersburg och besökte åter Amerika 1874. Vintern 1876—77 tillbragte Kristina Nilsson i Tyskland och Österrike, då hon i Wien med Elsas rol i «Lohengrin», sjungen på tyska, väckte stor uppmärksamhet. Konstnärinnan har sedan låtit höra sig i Petersburg och Belgien (1877), Wien (1878), Madrid (1879), Amerika (1882 och 1883), Paris samt Tyskland (1885), då hon gjorde sin första debut i Berlin.

Fyra gånger, sedan hon blifvit en sångens drottning, har hon, förra sommarens härvaro oberäknad, besökt fäderneslandet. Först 1865, då hon endast gästade hembygden och lemnade sina anhöriga ekonomiskt bistånd, sedan 1876, då hon uppträdde å k. operan som Margareta, Mignon och Valentine samt å konserter. Tredje gången inträffade i oktober 1881, då hon af konung Oscar II var inbjuden att förhöja högtidligheterna vid kronprins Gustafs hemförande af sin unga brud, hvarvid hon medverkade på galaspektaklet i »Faust». Under Strakoschs impressariat gjorde hon 1885 i sällskap med Theodor Björksten och violoncellisten Adolf Fischer en skandinavisk konserttur, då hon, likasom äfven 1876, sjöng i Danmark och Norge samt lät höra sig i Göteborg och Stockholm.

Kristina Nilsson ingick d. 12 mars 1887 i Paris ett nytt äktenskap med den spanske rentiern Don Angel Ramon-Maria Vallejo y Miranda, grefve af Casa Miranda, och har derefter nedlagt sin konstnärsverksamhet.

Kristina Nilsson är obestridligen en af samtidens största dramatiska sångerskor. Hennes röst hade på sin bästa tid en flöjtlik skärhet, betydande höjd och fasthet samt fullkomlig renhet i intonationen. En ovanlig förmåga egde hon dertill att ge illusorisk sanning åt sina partier. Scenen var ock hennes rätta fält, då man deremot i konsertsalen hos henne stundom saknade tillräcklig värme och känsla i föredraget. Som koloratursångerska innehade hon första rangen. Helt nyligen har Kristina Nilsson i engelska tidskriften »The Windsor Magazine» varit föremål för en af F. Klickmann skrifven entusiastisk artikel med rubrik: »Queens af song», illustrerad med porträtt. Han skildrar der äfven hennes sista konsert i Albert Hall i London, juni 1888*.

Guonod och hans »Faust».

I den bok Gounod efterlemnat med titel »En konstnärs anteckningar» berättar han om denna sin bekanta och mest framgångsrika opera följande. »Faust» blef, som bekant, fullbordad 1858 och gick året derpå första gången öfver scenen. Många år förut hade operan likväl sysselsatt konstnärens tankar. Redan från 1840, då den unge konservatoristen efter att ha vunnit romerska priset beträdde den eviga stadens mark, berättar han, att hans älsklingslektyr var Goethes »Faust», som han emellertid läst på franska, emedan han icke kunde ett ord tyska. Och då han en gång från Rom gjorde en afstickare till Capri och ett par veckor uppehöll sig på den »underbara ön», uppsteg hos honom vid en af hans nattliga utflykter första gången idén till »Walpurgisnatten», som förekommer i Goethes »Faust» och hans opera. »Goethes verk», säger han, ledsagade mig öfverallt, och de mångfaldiga tankar denna dikt framkallade hos mig, och hvilka jag tänkte kunde komma mig till nytta ifall jag en gång skulle begagna den som ämne till en opera — hvilket först 16 år senare inträffade — blefvo af mig såsom korta anmärkningar nedskrifna och förvarade».

Först år 1856 gick Gounod till förverkligande af sin länge hysta plan. Då han vid denna tid gjort bekantskap med Jules Barbier och Michel Carré — de bekanta teaterförfattarne, hvilka tillsammans äfven skrefvo libretton till Meyerbeers »Dinorah», först uppförd samma år som Gounods »Faust» — uppdrog han åt dem att lemna honom en text och gjorde dem uppmärksamma på Goethes »Faust». Dessa funno ämnet tilltalande, och äfven direktören för Théâtre lyrique, Carvalho blef vunnen för saken. Men Gounod skulle ej vinna sitt mål så lätt. Då han hade sitt verk till hälften färdigt, underrättade honom Carvalho, att teatern Porte-Saint-Martin förberedde en stor melodram »Faust», och förklarade det för oklokt att i framställning af samma ämne konkurrera med en teater, som säkerligen genom praktfull inscenering och pompös utstyrsel skulle draga åt sig den allmänna uppmärksamheten. Han öfvertalade derför Gounod att låta det begynta verket hvila och taga itu med ett annat, en komisk opera. Den skapelse, hvars uppkomst föranledde af denna uppmaning, var operan »Le Médicin malgré lui» (»Läkaren mot sin vilja», uppförd i Stockholm 1864) med text efter Molières bekanta fars. Det var Gounods första försök i den komiska genren, och, såsom han sjelf säger, hans första gifna framgång på operans område. Efter första uppförandet af denna på »Théâtre lyrique» 1858 d. 15 jan., Molières födelsedag, följde på hvarandra nära hundra föreställningar. *

Emellertid hade melodramen »Faust» oaktadt den praktfulla uppsättningen temligen snart försvunnit från spellistan, och så började Carvalho och Gounod att realisera planen med den öfvergifna operan. I september 1858 begynte repetitionerna till »Faust», sedan Gounod d. 1 juli inför direktör Carvalho föredragit partituret i teaterns foyer. Fru Carvalho, som då var närvarande, blef så gripen af Margaretas parti, att hon sjelf med komponistens samtycke öfvertog rolen. En ny svårighet uppstod derigenom, att den som skulle sjunga Faust befanns icke vuxen detta parti, så att man få dagar före den som var utsatt till premièren fann sig föranlåten att söka någon som kunde ersätta honom, och en sådan erbjöd sig i herr Barbot. Denne var efter en månads förlopp färdig med rolen, och d. 19 mars 1859 kunde operan första gången gå öfver scenen. Af de uppträdande berömmer Gounod i första rummet fru Miolan-Carvalho, som i Margaretas rol i rikt mått uppenbarade den egentliga glanspunkten hos hennes »så säkra, förfinade och öfverlägsna talang», nämligen de lyriska och patetiska sidorna af densamma, och efterlemnade ett oförgätligt intryck.

»Faust» hade, såsom Gounod berättar, ingen afgörande framgång; »men den var», tillägger han, »bland mina verk för scenen det som hittills skördat största bifallet». Tviflande frågar han sig dock: »Är dermed äfven sagdt, att det är mitt bästa verk? Jag vet det inte.» — Detta tvifvel angående hans berömdaste arbete finner sin förklaring deri, att Gounod väl visste — något hvartill han ofta i sina allmänna betraktelser återkommer — att framgången för ett sceniskt verk ej endast beror af dess konstnärliga qvalitet, utan också af många yttre faktorer, som ej ha med det inre värdet att skaffa; och att för honom den dramatiska musiken, operan, gälde som en underordnad konstart vid sidan af kyrkomusiken och symfonien.

Teaterpubliken, yttrar Gounod vid ett tillfälle, bekymrar sig föga om ett verks eget värde, betraktadt från skönhetskänslans och den goda smakens ståndpunkt; den dömer efter den grad af intryck och rörelse det åstadkommer,

* Porträttet i detta nummer är å Just. Cederquists atelier etsadt efter en fotografi, som på anvisning af v. häradshöfding Joh. Nilsson välvilligt öfverlemnats af fotografen, frk. Hanna Forthmeiier, i Wexiö. *Red.*

* Det är märkvärdigt nog, att icke nutidens teaterdirektioner upptager denna till ord som musik verkligen kvicka opera på repertoaren. *Red.*

d. v. s. efter det som egentligen utgör det dramatiska konstverkets väsen att skildra hvad som föregår i själen hos den enskilde och massorna.

Man finner att Gounod icke skattar just så högt publikens ästetiska omdömesförmåga; men han bifogar till denna betraktelse den behjertansvärda uppmaningen: publik och författare äro dertill kallade att ömsesidigt uppfostra hvarandra för den sceniska konsten; publiken skall för auktorn vara kriteriet på och domaren öfver det sanna; auktorn skall inviga publiken i grundbegreppen och vilkoren för det sköna.

—※—

Musikbref från Paris.

Paris d. 4 jan. 1898.

Den förflutna höstsäsongen karaktäriseras af tvenne företeelser, som synas tyda på, att den demokratiska vind som blåser genom vår tid, äfven satt sina märken på musiklifvets område. Dessa företeelser äro: de populära konserterna på Ambigu-teatern och konservatoriekonserternas förändring af lokal.

Samma sympati för de små i samhället, som lik en mäktig våg strömmar genom Zolas senaste roman »Paris», samma skönhetskraf, för hvilket Octave Mirbeau i sin senaste dram »Les mauvais bergers», gör sig till tolk genom de gripande orden, han lägger i sin hjeltes mun: »ty hur fattig en menniska än är, så lefver han dock ej af bröd allena, han har samma rätt som den rike till skönhet», samma tro på det berättigade i den stora mängdens fordran att äfven få något med af kulturens frukter är det som framkallat ett sådant företag som (de populära kammarmusikkonserterna) »Les jeudis populaires de l'Ambigu» och som kommit konservatoriekonserterna att träda ut ur exclusivitetens förnämhet.

Som ett stort steg i riktning mot det ideal, vetenskapen redan länge formulerat i sin lösen: »allt åt alla», måste man ju beteckna det af »La Société des concerts du Conservatoire» fattade beslutet att öfvergifva konservatoriets visserligen i akustiskt afseende oöfverträffliga, men alldeles för trånga lokal, dit endast några få priviligierade kunde få tillträde. Om svårigheten att få biljetter till dessa konserter kan man få en föreställning af det faktum, att nästan alla platser varit abonnerade och gått i arf från far till son. Naturligtvis har denna nya, för vederbörande lika hedrande som för publiken glädjande, åtgärd hälsats med utomordentlig hänförelse. Något lämpligare kan väl ej tänkas än operans stora, härliga lokal, som nu hvarannan söndag är fyld från golf till tak af en entusiastisk publik. En verklig högtidsstämning rådde under den första konserten den 12 dec. Också är det ej ofta man får höra Beethovens nionde symfoni tolkas på ett sådant storslaget och inspireradt sätt som af mr Taffanels orkester, hvilken på ett lysande sätt häfdade det rykte, den åtnjuter i både in- och utlandet. Lyckligt valda, med härsyn till »la pièce de résistance» voro de öfriga numren på programmet: Lalos graciösa rapsodi, komponerad på norska tema, Berlioz »Beatrice och Benedict» samt Webers brillianta ouverture till »Euryanthe», som afslutade den intressanta konserten.

Äran af initiativet till Ambigukonserterna lär tillkomma den franske författaren Catulle Mendès, hvilkens entusiasm för saken vunnit liflig genklang hos en mängd framstående artister, som till och med lofvat sitt biträde gratis. Till följd häraf kan priset ställas mycket billigt, från 2 francs till endast 50 cent, för pariserförhållanden oerhördt. Hvarje torsdag erbjudes sålunda äfven åt dem, som ej ha råd att betala mycket, det bästa, som i musikalisk afseende framkommit under gamla och nya tider. Bland de framstående krafter, som medverka, intages det förnämsta rummet af den s. k. Beethovenkvartetten, bildad af herrar Chevillard, Schnecklud, Albert och Cesar Geloso, Tracot och Monteux, samt den berömda St. Gervaiskören a Capella, anförd af mr Charles Bordès.

Musiknumren inledas af en kortare »conference», som i sin mån bidrager till det instruktiva och förädlande inflytande på den stora publikens smak, hvarför dessa konserter äro afsedda. De utgöra sålunda en värdig pendant till »Les samedis populaires de l'Odéon», hvarest man hvarje lördag har tillfälle att åhöra litteraturens mästerverk, föredragna på ett utmärkt sätt.

Synnerligen intressant var den tredje konserten sistlidne torsdag då den nämde kören utförde julmusik från såväl gamla som nya tider, såsom tvänne motetter af Nanini, (1540—1607) några gamla julsånger ytterst fyndigt satta för 4 stämmor af Gevaert, gregorianska melodier, sublima i all sin enkelhet, och utdrag ur Seb. Bachs »Juloratorium» och Cesar Francks »Rédemption«.

Förmodligen bekant för denna tidnings läsare är operans upptagande af »Mästersångarne», som blifvit en verklig »succès fou», då deremot »Valkyrian» för några år sedan endast kunde glädja sig åt en »succès d'estime». Till det charmanta utförandet, i allo värdigt Wagners mästerverk, samt till Massenets »Sappho» på Opéra comique skall jag i ett följande bref återkomma.

Wagner tycks nu ha fått fast fot härstädes. Mr Lamoreux, hans kanske varmaste apostel här, kommer snart att se sin länge närda önskan om en Wagnerteater realiserad. En sådan håller på att byggas och anses skola bli färdig till expositionen år 1900. Som Lamoureux, till följd af rustningarne till den förestående teaterkampanjen, ej har tid att dirigera de berömda konserterna i Cirque d'Eté, hade man fruktat, att dessa skulle upphöra, en fruktan, som dock till alla musikvänners glädje ej besannades. Mr Chevillard har fattat taktpinnen, som för tillfället öfvergifvits af dessa kända konserters stiftare, och den alltjämt lika stora freqvensen visar att publiken kommer att förbli »concerts Lamoureux» trogen. Också är denna dess sympati berättigad; mr Chevillard är en musiker af stort värde och besitter många af de egenskaper en dirigent bör ha', mycken precision, schwung och rutin samt en omsorg om detaljen som ingalunda verkar störande på ensemblen.

På den första konserten, som för några söndagar sedan inledde säsongen på ett synnerligen lyckadt sätt, utfördes Beethovens nobla uvertyr till »Egmont», Schumanns egendomliga och utrycksfulla symfoni i d, ett intressant prélude till första akten af »Fervaal» af D'Indy, en »Tableau-musical» af Rimski-Korsakow, som väckte berättigadt uppseende genom sin saftiga kolorit och luftiga instrumentation, samt till sist Saint-Saëns symfoniska poem och Wagners Tannhäuser-uvertyr.

Följer M. Chevillard sin företrädare värdigt i spåren genom att vid valet af program tillgodose de mest skilda smakriktningar, så sviker ej häller mr Colonne sina traditioner i sagda afseende. Vid sidan af något »standard work» figurera ofta nya namn på hans program, och i synnerhet kan det unga Frankrike ej beklaga sig öfver att ej få sina verk uppförda. En konsert egnades nyligen till och med uteslutande åt tvenne unga tonsättare, D'Indy och Pierné, hvilka själfva anförde sina kompositioner.

Vincent D'Indy är elev till Cesar Franck, som lär ha yttrat om honom: »Je ne sais pas à notre époque de musicien possédant un plus remarquable entente de l'instrumentation.» De vid detta tillfälle hörda kompositionerna, »Clair de Lune», étude dramatique pour voix et orchestre, prélude ur »Fervaal» och »Wallenstein», préface symphonique à la trilogie de Schiller, jäfvar på intet vis detta beröm. D'Indy eger en ofta mycket lycklig uppfinning och verklig genialitet i orkesterbehandlingen. Hans »Wallenstein» utmärkes af mycken karakteristik och ger en synnerligen god relief åt det Schillerska dramat. Hans musik får dock stundom en viss tyngd genom sin rika utarbetning och musikaliska lärdom, hvarför han ej heller är så populär som Gabriel Pierné, hvilken eger mycken klarhet utan att derför förfalla till någon banalitet. I hans konsert för piano och orkester eller snarare orkester med piano, skickligt gjord ehuru väl mycket påminnande om kända mönster, särskildt Saint-Saëns, beundrade jag

isynnerhet det läckra scherzandots utsökta ciselering. Det ypperliga pianopartiet utfördes med vanlig fransk kläm och utan öfverflödig »poesi» af mr Philipp. De öfriga numren på programmet vittnade om hvilken smidighet eller snarare savoir-faire han eger i att behandla vidt skilda ämnen.

I »Les petites Orphélines» har han funnit ett verkligt rörande uttryck för elegien i det Jean-Lorrainska poemet, balladen »Une belle est dans la forêt» egde verklig sagostämning och musiken till »Yzeil» återgaf troget det smäktande och exotiska i Armands Silvestres drama.

Af gripande verkan var den djupt kända melodramen »Nuit de Noël», en »épisode lyrique» från fransk-tyska kriget år 1870, som rönte samma stormande bifall som vid sitt första framförande på en operakonsert för några år sedan.

Ett annat på programmet ej sällan förekommande tonsättarenamn är Dubois. Jag har aldrig kunnat begripa de parisiska orkesterchefernas svaghet för honom. Kanske ligger förklaringen däri, att han är konservatoriets direktör. En konsert för violin af honom, spelad af Henri Marteau, föreföll mig ytterst korrekt, men skrifven utan vidare inspiration.

Öfverflödigt att nämna det Stockholmspublikens gunstling äfven här mottagits med stormande bifall.

De sista Colonne konserterna före jul ha utgjorts af en repris af Berlioz's »Damnation», som aldrig förfelar att locka fulla hus. Under de förflutna helgdagarne har Colonne-orkestern biträdt med Mendelssohns musik till Racines »Athalie», som gifvits på Odéon teatern.

En ytterst värdefull insats har tillförts det franska musiklifvet genom de nya torsdags-matinéerna på Nouveau théâtre, äfven de med Colonne och hans orkester. De bilda som ett slags förlängning af eller annex till Colonnes söndags-konserter, men då dessa senare företrädesvis odla verk i större former, så gynna de förra en mängd konstskapelser, som till följd af sin mera intima karakter ej passa för Chatelets stora lokal, såsom vokala och instrumentala solos och ensembler med såväl orkester som pianoackompagnement, kammarmusik, körer och mindre orkestersaker. All möjlig, såväl gammal som modern musik utföres, så att man vid sidan af en motett från sextonde seklet och en sonat från adertonde kan få höra en kantat af Bach eller en Lied af Schubert eller Brahms. Dessa konserter äro ämnade att bli en slags internationel exposition af allt värdefullt som skapats i alla länder och under alla tider, ett slags motstycke till museerna, som tillåta oss studera en Raphael eller Michelangelo vid sidan af en Rubens eller Puis de Chavannes. Väl det radikalaste sätt att reagera mot all musikalisk ostracism som kan tänkas. Att döma efter den tacksamma publik, som hvarje gång fyller den prydliga salen vid rue Blanche, synes företaget svara mot ett verkligt artistiskt behof. De många gamla och egendomliga instrumenten och kompositionerna på det synnerligen omvexlande programmet hade nog särskildt nyhetens intresse för de flesta af åhörarne.

Till sist en nyhet, som säkert kommer att glädja Stockholms musikvänner. Den svenska hufvudstaden kommer snart att gästas af en bland Paris' allra förnämsta sångerskor, m:me Rénée Richard, som den 15 jan. skall företaga en tournée genom Europa. M:me R. har firat glänsande triumfer vid Stora operan, eger en den härligaste altstämma, en utomordentlig glöd och dramatisk »entrain», med ett ord ett äkta artistiskt temperament. Vanligen komma de berömda »stjernorna» ej upp till vår höga nord förrän de äro hardt när utsjungna. Det bör derför för Stockholm blir en lika ny som angenäm erfarenhet att få göra bekantskap med en sångerska, som befinner sig på middagshöjden af sitt artistskap. M:me R. är f. n. Paris' kanske mest eftersökta sånglärarinna och utmärker sig i sin undervisning för en artistisk ärlighet och intelligens, ej alldeles vanlig här, och isynnerhet för en ytterst sund och naturlig sångmetod. Vår framstående sångerska, fröken Ester Sidner, har som bekant studerat för henne.

P. S. En ny uppfinning torde intressera edra läsare. Det är en liten apparat, som kan anbringas på hvilket piano som helst, för att få den genom slitning under årens lopp alltför slappa klaviaturen mera »tungspelt». Resultatet är alldeles förvånande, som jag sjelf öfvertygat mig om hos den bekante musikförläggaren och kompositören Louis Gregh, Boulevard Hausmann 40, hvilken är innehafvare af patentet.

G. S.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Lindstrand, Alb. (A. O. Albertus). *25 Lätta och melodiska Etuder*, afsedda att utbilda såväl smak som teknik. Op. 5. Häft. I och II à kr. 1,50.

Teilman, Christian: *Paraphras over Sætergjentens Söndag* af Ole Bull. Pris 75 öre.

För två röster med piano:

Myrberg, A. M.: *När jag ifrån dig far*, duett för sopran (c—f) och tenor (c—f). Pris 75 öre.

Lika förträffliga som vi för två år sedan funno de då utgifna »20 Melodiska Etuder af Albertus» äro de ofvan anförda Etuderna af samma komponist, som nu aflagt anonymitetens alltför blygsamt påtagna slöja. Herr Lindstrand i Göteborg är nämligen känd som gammal god musikpedagog sedan långt tillbaka, och hans instruktiva verk vittna om den erfarne lärarens klara blick och praktiska metod. De verkligt melodiskt vackra styckena skola derför säkert göra den nytta de afse enligt titeln. Somliga af dem påminna om St. Hellers klassiska små etyder, såsom »Vaggvisan», »Barcarolen» och »Tarantellan»; äfven etydklassikern Cramer har tjenat som förebild till »Den lille Cramerspelaren» med sin etyd 29. Innehållet i de båda häftena är följande. Häft. I: Flygande blad. Savoyarddans. En liten melodi. Den glada parisiskan. Sorg och glädje. Daggdroppar. Vaggvisa. Gammaldags gavott. Ungdomens drill. Staccato. Jemlikhet. Jonglören. På ungerskt vis. Skridskofart. — Häft. II: Eolsharpan. Vid spinnrocken. Båtfärd. Kromatiskt. Italiensk serenad. Tremolo. Ballad. Den lille Cramerspelaren. Svalan. Tarantella. Gazellen. Styckena i andra häftet äro något längre, af mest två sidor, alla kunna betraktas som underhållande små salongsstycken. Titlarne å etyderna äro svenska och franska.

Teilmans »Parafras» öfver den bekanta omtyckta melodien af Ole Bull är skrifven i hans vanliga lätta salongsstil.

Duetten af Myrberg utgör n:o 24 i samling »Sångduetter». Den melodiska duetten med ord af tonsättaren ligger, som man ser, särdeles väl för rösterna och är lätt i stämmor som ackompanjemang, hvarför densamma i vår på populära sångduetter fattiga tid torde bli mångenstädes välkomnad.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Jan. 1. 12. Beethoven: *Fidelio*. — 2. kl. 1,30. *Vermländingarne*; kl. 7,30. Goldmark: *Syrsan vid härden* (Dot, May, Syrsan: fru Frödin-Lindberg, frökn. Hulting, Thulin; John, Edv. Plummer, Tackleton: hrr Lundqvist, Lemon, Brag). — 3. 15. Humperdinck: *Hans och Greta* (Gertrud, Hans, Greta, Pepparkakshexan: fru Brag, frkn. Lindegren, Hallgren, fru Strandberg; Peter: hr Lundqvist. 15/1 25:te gång.) — 4. Bizet: *Carmen* (Micaela: frk Fernqvist, deb.) — 5. Auber: *Fra Diavolo*: (Zerlina, Pamela: fru Frödin Lindberg, frk Hallgren; Fra Diavolo, lorden, Lorenzo, Matheo, Giacomo, Beppo: hrr Ödmann, Forsell, Lundmark, Grafström, Brag, Henrikson). — 6. kl. 1,30 *Vermländingarne*; kl. 7,30 Mozart: *Figaros bröllop* (Grefvinnan, Susanna, Cherubin, Marcellina: fru Östberg, frök. Thulin, fruar Linden, Strandberg; Grefven, Figaro, Bartholo, Bazil, Antonio, don Curzio: hrr Forsell, Lejdström, Brag, Henrikson, Grafström, Bröderman). — 7. Humperdinck: *Hans och Greta;* Bizet: *Djamileh*. — 8. 14. Nicolai: *Muntra Fruarna i Windsor*. — 9 kl. 1,30 *Vermländingarna;* kl. 7,30 Thomas: *Mignon* (Mignon, Philine; frökn.

Lindegrén, Hallgren; Wilhelm Meister, Lothario, Laërtes, Jarno, Fredrik: hrr Lemon, Bergström, Forsell, Grafström, Henrikson) — 10. Boito: *Mefistofeles* (Margareta: fru Östberg; Helena: frök. Bidenkap, fortf. debut; Pantalis: frök. Edström; Faust, Mefistofeles, Wagner: hrr Ödmann, Söderman, Malmsjö). — 11. Gluck: *Orfeus* (Orfevs, Eurydike, Eros: fru Linden, frökn. Hulting, Lindegrén); Adam: *Alphyddan* (Betly: frk. Hallgren; Max Daniel: hrr Lejdström, Lemon). — 13. *Vermländingarne.*

Södra Teatern. Jan. 1—15. Lecocq: *Herr von Putz' testamente.*

Vetenskapsakademien. Jan. 14. Aulinska qvartettens 3:e kammarmusiksoaré, Beethoven-afton: 1. Stråkqvartett, C moll op. 18 n:o 4; 2 Pianotrio, D dur op. 70 n:o 1; 3 Stråkqvartett A moll op. 132.

Kungl. operan har som vanligt under julen på sön- och helgdagar jemte aftonföreställningar gifvit »Vermländingarne» som middagspjes. Ingenting nytt har der för öfrigt förekommit utom fröken Bidenkaps debut som Helena i »Mefistofeles», hvarom vi sedermera efter hennes förnyade uppträdande få yttra oss. Det nya året har för öfrigt varit fattigt på musiknöjen. Firandet af Beethovens minne på k. operan i slutet af förra året har efterföljts af Beethoven-konserter eller konsertafdelningar i Berns' salong och Sveasalen, och senast af Aulinska qvartettens Beethovenafton d. 14 d:s. Programmet för denna var väl valdt, representerande den store mästaren under tre olika utvecklingsskeden. Soarén inleddes med den 4:e i ordningen af hans sex första qvartetter, op. 18 i C moll, hvarmed han ännu sluter sig i viss mån till föregångarne, då deremot den efterföljande Pianotrion (komp. 8 år senare) visar Beethoven på det sjelfständiga snillets egen grund, och hvars hela storhet och djup här framträder utprägladt i det gripande, mystiska largot, som gifvit hela trion namnet «spöktrion«. Den 15:de qvartetten, op. 132, komponerad ett par år före mästarens död, afslutade soarén. Den hör till de mera svårförstådda och omtvistade, egendomlig äfven till sjelfva byggnaden. Så innehåller första satsen Assai sostenuto och Allegro, den andra Allegro non tanto, den tredje Molto Adagio (Heiliger Dankgesang eines Genesenen an die Gottheit) och Andante (Neue Kraft fühlend) samt fjerde satsen Alla Marcia och Allegro Appassionato.

Soarén var talrikt besökt, och soarégifvarne gjorde sig i hög grad förtjenta af det ovanligt rika bifall deras förträffliga, pietetsfulla föredrag framkallade. Hertiginnan af Dalarne åhörde soarén från hoflogen.

—⧈—

Från in- och utlandet.

Kungl. operan. På repertoaren står för närvarande närmast »Romeo och Julia», »Don Juan» och »Hvita Frun». Förutom »Mästersångarne», hvars återupptagande omnämnts, förberedes Halléns »Hexfällan» och som nyhet »Barberaren i Bagdad», Peter Cornelius' komiska 2-aktsopera.

Sjögren-konsert. Konsertmästaren Tor Aulin förbereder till den 22 dennes en konsert, hvaraf nettobehållningen är afsedd att som understöd utgå till tonsättaren Em. Sjögren.

Programmet kommer att upptaga uteslutande tonverk af hr Sjögren, dels för orkester ensamt, dels för sång och orkester samt sånger vid piano och pianostycken. Biträde har utlofvats af hofkapellet, fruarne Linden och Möller samt hrr Elmblad och Stenhammar, hvarjemte hr Aulin kommer att fungera som dirigent.

Utländska konsertgifvare. En konsertturné lär innan kort företagas af tyska violinvirtuosen fröken Marianne Scharwenka och svenska pianisten fröken Agda Lysell i Sverige och Norge, då äfven konsert gifves i Stockholm.

Ännu mera intresse väcker underrättelsen (se brefvet från vår Pariskorrespondent i dagens nummer), att den utmärkta operasångerskan från Paris M:e Richard, äfven berömd sånglärarinna, snart företager en konserttur för första gången åt den skandinaviska norden och kanske redan om några veckor kan väntas till vår hufvudstad.

Den ryske, i Helsingfors på senare år verkande, violinvirtuosen Charles Gregorowitsch kommer att konsertera här i februari, för första gången i vårt land likasom den berömde violinisten Willy Burmester, som säges komma att vid samma tid låta höra sig härstädes.

Vigsel förrättades den 6 jan. mellan konservatorieläraren i Strassburg, vår bekante pianist hr Knut Andersson och fröken Signe Cederblom, dotter till professorn vid Tekniska högskolan J. E. Cederblom och hans maka, född Oterdahl. De nygifta reste samma dag till utlandet.

I Berns' salong har dir. Aug. Meissner, efter tre månaders uppehåll nyårsdagen återinträdt som dirigent för en afdelning af Meyderska kapellets aftonkonserter, hvilka för öfrigt ledes af dir. Meyder. Dir. Meissner är efter sin återkomst varmt hyllad af publiken. En kvinlig violinist, frök. Elsa Barkowska, låter höra sig der mellan afdelningarne. Hennes spel är rent och vackert, ehuru ej utmärkt af artistisk schwung och högre virtuositet.

Operaturné i landsorten. Hr Oscar Lomberg börjar i denna månad med Gefle som utgångspunkt ett nytt operaföretag, hvarom närmare framdeles skall meddelas.

Fröken Johanne Kragballe, den intagande danska sångerskan, som någon tid var anställd vid operan härstädes och under början af detta spelår vistats hos sina anförvandter i Köpenhamn, afreser i dessa dagar till Berlin för att uppträda derstädes. Hon skall sedan sjunga på flere andra tyska scener.

Sverige i Paris. På den första af de konserter, som årligen hållas af »Société de musique nouvelle» utfördes äfven ett par svenska kompositioner, nämligen två duetter för violin och piano af Lago, spelade af konservatorieprofessorn Laforge, som med dem rönte stort bifall särdeles efter den ena af dem, *Chanson slave.* Båda berömmas såsom »fort bien écrites». Då »Société d'art» nyligen hade sin första »audition» för året uppträdde bl. a. fröken Emma Holmstrand och sjöng en serie sånger af Widor och Pierné, hvarmed hon väckte stort bifall, tolkande dem, såsom kritiken yttrar, »avec un art parfait».

Göteborg. På stora teatern har Ranftska sällskapets lyriska afdelning fortsatt sina representationer af »Lyckoflickan» och derpå följde »Boccaccio» samt »Sköna Helena», alla tre med fru Anna Norrie som gäst samt i de båda senare äfven med gästspel af fru Emma Berg. I »Sköna Helena» utförde hr Strömberg Menelaus' rol. Fru Berg uppträdde slutligen äfven i »Fatinitza» som Wladimir Samoilow strax före jul. Nyårsdagen gafs å denna teater »Ett äfventyr i Sevilla», buffaopera i 1 akt med musik af Talexy; vidare har i år gifvits »Lyckoflickan» och »Den sköna Helena», hvari fruarne Castegren och Berg gästat.

Dir. Kuhlau gaf d. 12 dec. sin 2:a symfonimatiné med följande program: 1 Söderman: Uvertyr till »Jungfrun af Orleans», 2 Brahms: Intermezzo och Massenet: Air de ballet, 3 Tinel: Offerfest i Jupiters tempel, symfonisk dikt (efter Corneilles »Polyeucte»), 4 Svendsen: Symfoni n:o 2, B dur.

Dir. Albert Lindstrand, sedan länge bekant som musiklärare härstädes, annonserar om vårterminens början d. 5 jan. i hans musikskola, en annan sådan har här öppnats af Knut Bäck från Stockholm, bekant som utmärkt pianist.

Från våra grannländer.

Kristiania 8 dec.—9 jan. Kristiania teaters pjeser med musik ha denna tid utgjorts af »Gildet paa Solhaug» och »Flagermusen». Teaterns abonnemang slutade den 17 dec., hvarefter ett nytt å 10 föreställningar börjar.

Å Eldorado-teatern ha uppförts »Martha» (med frök. Anna Fernqvist) och »Den svarta Dominon», hvari fröknarne Margit och Astri Torsell, döttrar af fru Olefine Moe-Torsell, debuterat som An-

gela och Birgitta. Publiken mottog de båda debutanterna mycket välvilligt och pressen likaså på det hela taget. Å denna teater ha vidare förekommit »Jorden rundt», »Fru Mefisto», »Vermländingarne», »Boccaccio», »Pariserlif» och »Tiggarstudenten» med fröken Gerda Grönberg. — Central-teatern har, beträffande musik, uppfört »Cornevilles klokker», »Der var en gang . . .» och konsertnummer. Musikföreningen har upprepat sin förut omnämnda 3:e konsert.

Circus Variété, hvars omvexlande prestationer namnet angifver, förstår att »puffa» för sina sujetter. Så annonseras här gästuppträdande af Signorita Persico »Neapels praktstjerna», Signor Fusela (Fusella), »Italiens Ole Bull», och signor Pasqualio (Pasqualis) som »för 2 år sedan uppträdt på Stockholms opera». Hr P. har verkligen sjungit på denna opera, men det var 1891 då han der uppträdde några gånger som Rigoletto och Ernani.

Helsingfors. 7 dec.—6 jan. Af teatrarne härstädes har endast Alexandersteatern under nämnda tid haft lyrisk repertoar. Den 15 sistl. december började här under ledning af kapellmästare E Cooper en italiensk operasäsong, som inleddes med »Cavalleria rusticana» och »Pajazzo». Följande operor ha sedan uppförts: »Rigoletto», »Traviata», »Faust», »Aida», »Trubaduren», »Judinnan», »Mefistofeles» och »Puritanerna».

Den 14 dec. gaf sångkören M. M. konsert i universitetets sollennitetssal, då bl. a. Körlings »Sten Sture» stod på programmet. 26 dec. gafs af fru H. Castegren en musikalisk-deklamatorisk folkkonsert i Brandkårshuset, hvarvid biträdde violinisten, konsertm. W. Neumann, violoncellisten Schneevoigt, sångarne signor Pimazzoni och Alarik Uggla m. fl. — »Den berömda Archangelsky-kören» gaf i samma lokal ett par konserter i slutet af dec. — Nyårsdagen gaf Filharmoniska sällskapet en populär konsert i Sosietetshuset med biträde af violinisten Ch. Gregorowitsch och dagen derpå konserterade Ida och Karl Ekman i Nya kyrkan. Teresa Careno hitväntas i slutet af denna månad.

Köpenhamn. 10 dec.—10 jan. Kgl. teatern har uppfört Verdis »Aida» med fru Osta Schottländer i titelrolen. Denna sångerska, dansk till börden, har studerat sång i Italien och förvärfvat scenisk rutin på teatrar derstädes. Hennes Aida vann rätt mycket erkännande, men Nat.-Tid. beklagar att hennes uppträdande på kgl. teatern icke skedde för 10 år sedan, då hennes röst var mera frisk. Under gamla året har repertoaren här för öfrigt upptagit »Orfeus og Eurydice», »Der var en gang . . .» och »Farinelli» samt veaudeville-balletten »Konservatoriet eller et Avisfrieri» af Bournonville med musik af Paulli. Andra denna tid gifna balletter äro »La Ventana», »Et karnavalsspög i Venedig» och »Fjernt fra Danmark eller et kostumbal ombord.» Balletten odlas, som bekant, i Köpenhamn mera och i större stil än å Stockholmsoperan.

Den 1 jan. uppfördes för första gången »Vifandaka» opera i 3 akter af Alfr. Tofft med text af E. Christiansen. Handlingen försiggår i Indien. Personerna i operan äro: kongen i Anga (hr Em. Holm), Santa, hans dotter (fr. Reg. Nielsen), Katsja, vismand (hr Linck), Riasring, bramin (hr Corn. Petersen), Vifandaka (hr Herold), Yama, dödens och rätttärdighetens gud (hr Agerholm). Operan rönte stor framgång. Komponisten, född 2 jan. 1865 i Köpenhamn, har förut mest gjort sig känd som lyckad sångkomponist.

Paris. På Opéra Comique uppfördes för första gången d. 15 dec två nya enaktsoperor »Daphnis et Chloë», af Busser, en ung komponist som visade sig kunna skrifva vackert melodiskt, och »L'amour à la Bastille» af Hirschmann, hvars musik är behaglig och elegant. De unga tonsättarnes verk blefvo af publiken väl emottagna.

Dresden. Residensteatern hade som vanligt att i jul bjuda på en operettnyhet. Den nu gifna var »Die Geisha» af Sidney Jones, och den lustiga japanska thehushistorien rönte med sin lysande uppsättning stor framgång.

Carl Goldmark har från Gmunden, der han vistats sedan april, återvändt till Wien och medför en ny opera i 1 akt, »Briseïs die Krigsgefangene», behandlande en episod ur den grekiska mytologien.

Ett och annat från musikvärlden.

Internationel musiktäflan. Ludvig Bösendorfer, den bekante pianofabrikanten i Wien, har till minne af d:r Hans von Bülow, som för 25 år sedan invigde Bösendorfers konsertlokal derstädes, utfäst ett belopp af 4,000 gulden att fördelas i tre pris å 2,000, 1,200 och 800 gulden för en ny pianokonsert med orkester. Kompositionen bör icke blott vara god i musikaliskt afseende, utan äfven tacksam för pianisten. Täflan är öppen för alla land och nationer, och arbetet förblir kompositörens egendom. Senaste inlemningsdag är den 1 juli 1898. Prisnämden utgöres af de i Wien bosatta tonkonstnärerna Jul. Epstein, Wilh. Gericke, Alfr. Grünfeld, Theod. Leschetizky och Moritz Rosenthal.

Verdi har till Paris-tidningen »Gaulois», som nyligen med anledning af mästarens födelsedag utgifvits som festnummer, riktat följande skrifvelse: »Om jag skulle säga, att jag icke förtjenar det beröm man tilldelar mig, skulle man anse mig öfverdrifvet blygsam. Jag föredrager derföre att helt fritt förklara, att de vänliga orden af alla dessa berömda konstnärer djupt ha rört mig och för framtiden skola blifva mig ett angenämt minne, ifall en gubbe på 84 år och 10 dagar ännu kan tala om en framtid. Mitt bästa tack.

Verdi.

Dödsfall.

Carvalho, Léon, bekant direktör för Opéra Comique i Paris. Född 1825 var hans egentliga namn Carvaille. Han var först operasångare, derefter 1869 direktör för Théâtre lyrique och från 1876 för Opéra comique hvars ledning han skötte med lysande framgång till dess denna teater d. 25 maj 1887 nedbrann. Stämd för domstol som ansvarig för olyckan blef han dock till slut alldeles frikänd och utnämndes 1891 till den nya i Théâtre lyriques gamla lokal tillfälligt etablerade Opéra comique. Han gifte sig 1853 med den berömda sångerskan Marie Caroline Miolan, som afled 1895.

Röntgen Engelbert violinist, under många år (47) såsom sådan tillhörande Gewandhausorkestern och Stadtteatern i Leipzig, f. 30 sept. 1829 i Derenter, † i Leipzig 12 dec. Röntgen var konsertmästare och lärare vid konservatoriet derstädes. En son till honom är Julius R., känd som dugtig pianist, gift med svenska violinisten, för några år sedan aflidna, Amanda Maier.

Sack, Johan Christian Theodor, utmärkt violoncellist, grosshandlare, född 25 april 1818 i Hamburg, † 20 dec. i Wien. Theodor Sack kom 1844 till Stockholm och anställdes som violoncellist i hofkapellet. Till följd af ett armbrott måste han 1853 öfvergifva hofkapellet, hvarefter han blef grosshandlare och vinagent. Gift med Hedda Eleonora Berwald, den bekante hofkapellm. Johan Berwalds dotter, blef hans gästfria hem länge en samlingsplats för hufvudstadens musikvänner och artister. Efter hustruns död 1880 i Nizza flyttade S. till Wien. Han var från 1848 ledamot af Musikaliska akademien, dess äldste ledamot vid sin död, och blef 1872 riddare af Vasaorden.

†

Anders Willman.

Just som detta nummer skall läggas i pressen ingår det sorgliga budskapet, att Anders Willman, den utmärkte f. d. operasångaren, sedan direktören för vår k. opera, hastigt afled den 17 d:s. Nekrolog med porträtt skall i nästa nummer intagas.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Tidningsredaktioner i landsorten,

till hvilka Svensk Musiktidning sändes i och för benäget införande af notis om innehållet af tidningens särskilda nummer, anmodas att, om detta bifalles, sända första numret (helst flere), hvari sådan notis införts till

Svensk Musiktidnings Expedition.

Baler, Soaréer och Bröllop!

Utmärkt och taktfast

●● DANS-MUSIK ●●

på piano utföres af undertecknad, som deri eger mångårig vana och erkänd skicklighet.
Order mottagas här hos hrr musikhandlare eller i min bostad 5 *Malmskilnadsgatan*, 3 tr. (Allm. Telefon nr 124 90).
Referens: Hofmusikhandlaren Lundquist.

Henning R. Wejdling.

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg.*

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, **in- och utrikes.**

Flyglar och Pianinos

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord
från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Svensk Musiktidning

utkommer 1898 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *och* ***musikbilaga.*** *Tidningen utgifves såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., i* ***bok-*** *och* ***musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.***

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.
Äldre Pianos tagas i utbyte.
OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.
43 Regeringsgatan 43.
Flyglar, Tafflar och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Hedvig Svensons Musikskola,

Vårterminen börjar Lördagen den 15 Januari.
Undervisningsämnen: Piano, Ensemblespelning, Harmonilära.
Anmälningar mottagas alla dagar kl. 2—4, 5—6 e. m. **från och med den 7 till den 15 Januari; derefter** Tisd. och Fred. kl. 2...3 e. m.
Prospekt tillhandahålles
Stockholm, Döbelnsgatan 7, 3 tr. upp.

Stockholms Musik-institut,

Brahegatan 7 B, öfver gården I tr. upp.

Vårterminen börjar den 7 Januari och slutar den 7 Juni.
Undervisning meddelas uti *Pianospelning* och *Harmonilära.* Anmälningstid från och med den 4 Jan. kl. 1/2 1—1/2 3. Efter den 7 Januari mottagnings- och anmälningstid Måndagar och Torsdagar kl. 1/2 1—1/2 2.
För närmare redogörelser tillhandahålles prospekt.

Sigrid Carlheim-Gyllenskköld.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Innehåll: Kristina Nilsson. Grefvinnan de Casa Miranda (med porträtt). — Gounod och hans »Faust». — Musikbref från Paris af G. S. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Ett och annat från musikvärlden. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, Kôersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1898.